

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 3

Матеріали

*Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Європейський вимір реформування публічного
управління в Україні”
м. Київ, МАУП, 24 листопада 2016 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2016

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 10 від 28 09.16)*

Редакційна колегія:

М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
В. І. Литвиненко, д-р юрид. наук, доц.;
В. В. Рябцев, канд. техн. наук, доц.;
В. І. Цибух, канд. філос. наук, доц.

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 3: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. “Європейський вимір ре-
формування публічного управління в Україні”, 24 листопада 2016 р. / ред-
кол.: М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2016. — 208 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних
конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модерніза-
ції України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто
цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модер-
нізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Міхатуліна Олена Миколаївна Державний контроль та нагляд за господарською діяльністю та засоби державного захисту прав суб'єктів господарювання	110
Медвідь Федір Михайлович, Доносо Варгас Дієго Хосе, Мельниченко Ярослав Богданович Цінності у системі права в умовах реформування публічного управління в Україні.....	113
Медвідь Федір Михайлович, Доносо Варгас Сантьяго Феліпе, Хруленко Олена Сергіївна Політико-правові погляди Н. Макіавеллі в сучасній кратології	117
Найдьонов Іван Миколайович Підготовка викладача фахових дисциплін як політико-соціальна проблема.....	121
Новальська Надія Іванівна Розвиток національно обумовленої управлінської думки в Україні в XX столітті.....	124
Савойська Світлана Василівна Про політику децентралізації із російським “присмаком” (на прикладі мовної політики сучасної України)	126
Сиротенко Роман Олександрович, Кайдашев Роман Петрович Судовий контроль як технологія забезпечення публічності влади: час та строки в Кодексі адміністративного судочинства.....	130
Скиба Ганна Іванівна Державне регулювання бухгалтерського обліку: стан та перспективи розвитку.....	133
Стасюк Світлана Валентинівна Розстрочення та відстрочення податкових зобов'язань як реалізація рекомендаційного методу фінансового права в Україні.....	135
Тімашова Вікторія Михайлівна Деякі аспекти правління, управління й адміністрування при здійсненні реформ	138
Ткачук Анна Іллівна Традиції й тенденції розвитку публічного управління в Україні	140
Тьорло Володимир Олександрович, Приходько Григорій Григорович Формування громадського управління в Україні при створенні на європейських засадах прозорого ринку нафтопродуктів.....	143
Утвенко Володимир Валерійович Проблема запровадження недержавного пенсійного забезпечення в Україні в умовах здійснення соціально-економічних перетворень	146
Чайка Наталія Григорівна Державне адміністрування підприємництва: український досвід.....	150
Чмир Олеся Богданівна Правові основи децентралізації в Україні та її наслідки на прикладі Шишацької територіальної громади.....	153

РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНО ОБУМОВЛЕНОЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДУМКИ В УКРАЇНІ В ХХ СТОЛІТТІ

До початку 20 ст. в Україні сформовано основи української національної школи управління. Українська економічна та управлінська думка розвивалися у загально-світовому контексті. Наприкінці ХІХ — на початку ХХ ст. в українській економічній літературі дістали обґрунтування питання державного регулювання економіки в умовах ринкових відносин, взаємодії державного централізму і самоврядування місцевих господарських органів. Були відображені і питання про можливості поєднання планових і ринкових основ в управлінні народним господарством. Відповіді на всі ці питання давалися з урахуванням досягнень західної економічної теорії. Одночасно розвивалася і теорія управління, зокрема школа наукового менеджменту.

Після жовтневого перевороту 1917 р. вітчизняна наука управління розвивалася в складі радянської. Науковці виділяють 7 етапів розвитку управлінської науки в радянській період.

Не слід забувати, що процес становлення і розвитку вітчизняного наукового менеджменту відбувався в складних історичних умовах. У відбудовний, а потім і в період реконструкції, при гострій недостатці ресурсів від науки в першу чергу була потрібна розробка чисто практичних указівок того, як варто планувати виробництво, стимулювати працю, працювати з найменшими витратами часу, матеріальних і коштів. Увагу вчених бути зосереджено на таких окремих проблемах, як раціональна організація робочого місця, удосконалення структури управлінського апарата, спрощення діловодства, створення простих і дешевих форм обліку і звітності, постановка контролю над виконанням завдань та ін. Багато робіт були присвячені дослідженню окремих функцій і методів економічного управління.

В цей період найсуттєвіший внесок в розвиток управлінської науки зробили: О. О. Богданов (Маліновський) (1873–1928), О. К. Гастєв (1882–1941), П. М. Керженцев (Лебедев) (1881–1940), Є. Ф. Розмирович (1886–1953), Ф. Р. Дунаєвський (1887–1960), О. А. Єрманський (1866–1941), В. Я. Подгаєцький, Н. А. Вітке та ін.

На початку 20-х рр. були сформульовані “основні закони наукової організації праці” (НОТ). За матеріалами дискусій та літератури тих років можна виділити дві основні групи концепцій:

- 1) організаційно-технічний підхід — концепція “Організаційного управління” О. О. Богданова (Маліновського), “Фізіологічного оптимуму” О. А. Єрманського, “Вузької бази” О. К. Гастєва;
- 2) соціальний підхід — концепція “Організаційної діяльності” П. М. Керженцева (Лебедева), “Соціально-трудова концепція управління виробництвом” М. А. Вітке, “Теорія адміністративної ємності” Ф. Р. Дунаєвського.

В 30–40 рр. ХХ ст. управління думка була спрямована на розв’язання проблем індустріальної бази суспільного виробництва; основні напрями досліджень пов’язані з теорією соціалістичної організації виробництва, організацією первинних виробничих ланок (робочих місць, дільниць, цехів, обслуговуючих господарств), методів і

форм організації виробництва на підприємствах, у т. ч. внутрішньогосподарське планування, диспетчеризація і облік.

В 40–50 рр. посилюється інтерес до зарубіжних розробок дослідження операцій, також впроваджується “математизація” наукових досліджень для розробки варіантів планових завдань. В Україні цими дослідженнями займалися рід науковців, серед яких слід відзначити В. М. Глушкова (1923–1982), В. Г. Чумаченка (нар. 1925).

В 1970–1975 рр. в Україні в Інституті економіки Академії наук почала діяти наукова школа з проблем системного підходу до управління.

В цей період В. М. Глушков на основі власної теорії інформаційних бар’єрів обґрунтував ідею безпаперової технології в управлінні. В наукових працях В. Терещенка містилися результати наукового вивчення теоретичних засад і практичного досвіду управління в умовах ринку.

В 70–80 рр. зростає усвідомлення неможливості реформування адміністративно-командної системи, визрівають ідеї про необхідність радикальної зміни економічних відносин, до корінних економічних реформ. В цей час такі міркування висловлювали Л. Абалкін, А. Аганбегян, І. Буніч та ін.

Розвиткові науки про менеджмент в Україні за часів незалежності сприяли праці відомих вітчизняних вчених Б. М. Андрушківа, Й. С. Завадського, А. П. Колота, А. І. Кредисова, О. Є. Кузьміна, Є. Г. Панченка, Ф. І. Хміля та ін.

Сучасна українська наука опинилася перед необхідністю переоцінки деяких теоретичних уявлень і концепцій минулого, осмислити масштабні проблеми економіки та управління, критично оцінити зарубіжний досвід менеджменту. Пошуки вітчизняних вчених поки що концентруються на проведенні аналізу світових наукових досягнень, узагальненні досвіду економічно розвинених країн. Багато із існуючих теоретичних положень науки управління потребують перегляду у зв’язку зі зміною соціально-економічних умов функціонування організацій.

Протягом тривалого часу українська управлінська наука мала описовий характер. Нині ж вона повинна визначати способи ефективного управління господарюючими суб’єктами, випереджаючи практику.

Сучасна управлінська наукова думка в Україні розвивається відповідно до вимог часу. За роки незалежності вітчизняні науковці в галузі менеджменту зробили чимало. З’явилися потужні наукові напрямки в кадровому менеджменті (Г. Щокін, Г. Дмитренко), менеджменті зовнішньоекономічної діяльності та міжнародної торгівлі (А. Румянцев, І. Дахно), антикризовому управлінні (А. Чернявський), менеджменті фондового ринку (О. Мозговий).

Таким чином, як у всьому світі, так і в Україні відбувається постійний пошук ефективної системи управління організаціями, яка б відповідала сучасним умовам розвитку економіки та суспільства.